

Janusz Kumala

Duchowość maryjna

Salvatoris Mater 12/3/4, 7-8

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Duchowość maryjna

Obecność Maryi w jedynej duchowości chrześcijańskiej sprawia, że możemy mówić nie tylko o jej maryjnym *wymiarze*, ale również o *duchowości maryjnej*. Stale jednak należy pamiętać, że nie określa ona jakiegokolwiek duchowości *obok* duchowości chrześcijańskiej, ale wyraża kształt relacji chrześcijanina z Maryją.

W pielęgnowaniu i rozwijaniu duchowości maryjnej nie tyle chodzi o mnożenie praktyk pobożnych, co pogłębianie więzi z Trójjedynym Bogiem, czego wzorem jest Maryja. Autentyczna duchowość maryjna jest owocem osobistego spotkania Chrystusa, ponieważ wtedy rozpoczyna się droga żywej wiary, na której uczeń Jezusa odkrywa Maryję z Nazaretu i na Jej wzór oraz z Jej pomocą coraz bardziej upodabnia się do Chrystusa. Można zatem powiedzieć, że duchowość maryjna weryfikuje autentyczność spotkania z Chrystusem: w Jego misterium światło oczy wiary dostrzegą Maryję, a posłuszeństwo Jego woli sprawi, że zostanie Ona przyjęta do duchowej przestrzeni życia.

Dynamika duchowości maryjnej sprzyja nieustannemu rozwijaniu łaski chrztu świętego, czyli życiu w przyjaźni z Bogiem oraz budowaniu wspólnoty Kościoła. Ta droga duchowego dojrzewania naznaczona jest wzorcą obecnością Maryi, dlatego nie będzie przesadnym stwierdzenie, że im bardziej chrześcijanin jest wierny swemu powołaniu, tym wyraźniej jest maryjny. Oznacza to, że jego styl relacji z Bogiem - Ojcem, Synem i Duchem Świętym - coraz bardziej jest inspirowany przykładem Maryi. Stąd też właśnie Maryja jest dla chrześcijanina paradygmatem życia duchowego. Zachwyty pięknem życia Matki Jezusa ujawnia się zatem zarówno w wychwalaniu Boga za wszystkie „wielkie rzeczy” (por. Łk 1, 49), których dokonał w Maryi, jak również w naśladowaniu Jej ewangelicznego życia. W ten sposób można mówić o *chrześcijańskiej duchowości maryjnej*, w której uczeń Jezusa przyjmuje Maryję „do siebie” (J 19, 27), aby *jak Maryja* służyć Bogu, *od Maryi* uczyć się wierności słowu Bożemu, *z Maryją* trwać w Bożej obecności, *do Maryi* zwracać się o pomoc i opiekę w czasie ziemskiego pielgrzymowania.

Wydaje się, że liczne przejawy maryjności, które obserwujemy we współczesnym Kościele, świadczą o wyraźnej i autentycznej duchowości maryjnej tych, którzy uważają się za czcicieli Matki Bożej. Niestety, prawda jest nieco inna. Maryjne praktyki pobożne (znane od wieków w tradycji Kościoła lub tworzone współcześnie) nie zawsze oddają *maryjny* styl życia. Co więcej, w pewien sposób uspokajają (czy nawet okłamują) sumienia tych, którzy oddani Maryi czują się na tyle bezpieczni, że już nie podejmują trudu duchowego wzrastania w wierze, nadziei

i miłości. Zamiast wsłuchiwać się w stawiane przez Maryję wymagania, poprzestają na pocieszającym przekonaniu bycia okrytym płaszczem Jej opieki. Zapominają, że zawierzenie Maryi nie zwalnia z wysiłku ciągłego nawracania się i czynienia dobra. Maryjność jest dla nich jakby środkiem uspokajającym, zamiast być znakiem duchowego zmagania w walce ze złem i dążenia do świętości.

Duchowość maryjna, chociaż opisana w jej historycznym rozwoju i teologicznych podstawach, nadal wymaga *odkrywania*, czyli dostrzeżenia jej aktualności w zmieniającym się świecie. Osoba Maryi nie jest przecież przedmiotem badań archeologicznych, ale refleksji wiary ożywianej obecnością Ducha Świętego, który stale – poprzez czasy i kultury – prowadzi Kościół do pełni świętości *drogą maryjną*.

Maryja pomaga *człowiekowi zagubionemu* odnaleźć piękno ludzkiej tożsamości, której sercem jest bezinteresowny dar z siebie. Wobec doświadczenia bezsensu życia Maryja jawi się jako osoba całkowicie spełniona i szczęśliwa. Postawie braku szacunku wobec początku i końca życia Maryja w Niepokalanym Poczęciu przeciwstawia świętość ludzkiego życia od samego początku istnienia, zaś przez Wniebowzięcie objawia godność śmierci jako odejścia do domu Ojca. Człowiek boleśnie doświadczający braku akceptacji i braku miłości odkrywa w misterium Niepokalanego Poczęcia prawdę o Bogu, który obdarza wszystkich od samego początku istnienia miłością pełną i bezwarunkową. Współczesnym poszukiwaczom wolności Maryja ukazuje jej istotę w doskonałym posłuszeństwie Bożym planom. Już te ścieżki duchowej wędrówki z Maryją pokazują aktualność i konieczność Jej obecności w życiu chrześcijanina, który dzisiaj uwierzył Chrystusowi i napotyka różnorakie trudności i zwątpienia na drodze wiary. Podążając Maryjną ścieżką życia, także współczesny chrześcijanin uczy się wraz z Nią stawać się „na obraz i podobieństwo” Chrystusa. Odkrywając w Niej siłę i determinację do takiego właśnie życia, niejako przejmując od Niej tę postawę i ufniej zwraca się ku swemu chrześcijańskiemu powołaniu. Uczy się być cały dla Chrystusa, cały dla Boga – tak jak Maryja – nie tylko w zewnętrznym wyrazie i zaangażowaniu, ale wewnętrznym, duchowym wydaniu siebie bez reszty Panu.

W przestrzeni chrześcijańskiej duchowości maryjnej spotykamy Maryję, pokorną Niewiastę z Nazaretu i Matkę Zbawiciela, która towarzyszy nam w doświadczaniu miłości Ojca, w głębszym zakorzenianiu się w misterium Chrystusa, w przeżywaniu codzienności w posłusznej uległości Duchowi Świętemu i w tworzeniu coraz głębszych relacji miłości we wspólnocie Kościoła. Maryjny styl życia jest zatem dla nas darem i zadaniem.